

Béts.

A' múlt Vasárnap, ebéd előtt próbát tett már a' *Nápolyi* Király a' szánkázásban, 's tréfából jól ki találta magát szánkázni, az Udvar körül. — Estvére Bált adott, szokás szerént az Udvar, mellyben mintegy 12 Dámák jelentek meg magyar öltözetben. — Jelen vólt ezen Bálban egy Hertzeg *Fronsar* nevezetű *Frantzia* Hufzár Tiszt is, ezüst készületű rókatorkos világos kék mentében, ugyan azon színű nadrágban, 's kalpagossan. Ez a' Hertzeg, *Isnailból* jött ide, 's beizélli, hogy néki semmi baja sem lett, az ostrom alkalmatosságával; hanem egy *Frantzia* *Gavallér* Társára, a' temérdek hóltt testek között talált, kinek szinte két felé vólt vágya a' feje; hanem a' lélek ki nem ment vólt még akkor belőle: azért is egy köpönyeget terítettek, mint mondja, reája, hogy ne is lássák kinlódását; de az alatt is meg tettett a' halállal való küszködése. — Az említett Bálból, Redutba ment az Udvarnak, valamint az ott vólt Méltóságoknak is nagy része. — Két *Görög* *Asszonyi* öltözetű *Allortzások*, oda mentek Ő Felségéhez, 's kérés irást nyújtottak néki; de a' mellyet a' Felség el nem vett. Azonban mozdulás esik a' *Maskarác*kon, 's egyszerre téj-áruló paraszt *Leányokká* változtak a' *Görög* *Menyetskék*. Ezen látás, mulattságára vólt Ő Felségének. — Tegnap, a' *Nápolyi* Követ adott Bált, mellyben az Udvar is meg jelent. Hólnap, a' *Schönbrunni* nyári *Palotába* fog ki szánkázni az Udvar, némelly Fő Méltóságokkal együtt ebédre. Estvére, fáklyák világa között fognak vissza térni a' *Városba*; 's a' főbb úttákon fel 's alá szánkázni.

Gróf *Eszterházy* *Ferentz*, *Tsötörtökön* fog *Magyar Ország*' részéről le indulni innen, a' *Békellégről* való tanátskozásra *Szisztovba*.

L

Magyar

Magyar Ország.

Pozson, Febr. 3-dikán. Ezen folyó hónapnak elsőjére lett készen, a' tudva lévő Ország-Gyűlési Elegyes Deputátzió, a' maga munkájával; melly is mindjárt azon napon, Ország Gyűlése eleibe adatott, szükséges meg vizsgálás végett. 2-dikon, a' Kerületek gyűltek öszve erántta; 3-dikon pedig Ország Gyűlésében fogtak hozzá a' rostálásához, és 4 tikkelyen által is mentek. A' több tikkelyeket újra meg fogják még hányini vetni hólnap a' Kerületek, 's úgy veszi osztán őket smét elő az Ország Gyűlése Szombaton.

Pozson, Febr. 4-dikén. A' *Nápolyi Király*, *Ferentz Föhertzeg Hitvesestől*, 's *Ferdinánd Föh.* néhány más Fő Méltóságokkal egygyütt, ide érkezének tegnap a' *Nádorispányhoz* ebédre; még pedig váratlanul kész akartva. Estve Bál tartatott a' *Primásnál*, mellyben igen vigan mulatták magokat a' *Felsőgek*, éjjeli 11 óráig. — *Ferentz Föhertzegné* sokat tántzolt; a' *Nápolyi Király* is öszve ütötte néhányszor bokáját, a' magyar nő-tára. — Ma, reggeli 5 órakor mindnyájan ki rándulának *Oroszvárra*, Ország *Birája Gr. Zichy Károly'* látogatására, a' ki is már előre otthonn várta a' nagy Vendégeket. Onnan, délelőtti 10 órára *Pozsonba* vissza érkeztek, 's 11 órakor az Ország Gyűlésébe jöttek, melly a' *Primás Házánál* tartatott, a' hol lakik t. i. most a' *Nádorispány*. Itt, nagy *vivat* kiáltások között fogadtattak, 's a' *Nápolyi Király*, és *Ferentz Föhertzegné* ugyan fellyül, a' palota galleriájában foglaltak helyet, egy tizfra selyem materiából ezen alkalmatósságra készült Baldaginom alatt; a' Fő Hertzegek pedig a' *Nádorispány'* jobb keze felől. — Fel olvastatott elsőben is, Ő Felsőgéhez készítettett Jelentése az Orzágnak, mellyben ki teszik a' *Rendek*, hogy a' melly kívánságaira az Orzágnak *reá* nem állott Ő Felsőge, már azok eránt

eránt tsak a' jövő Ország Gyűlésében fogják új-
 jabban kérni Ő Felségét. Annakutánna az Ele-
 gyes Deputátzió által ki dolgozott Tzikkelyek'
 ötödikének, 's az azt követőknek vizsgálásához
 kezdettek; 's minekutánna keresztül mentek volna
 egynéhányon: délutáni 2 órakor vége lett az
 Ülésnek. Hólnap, ismét fog tartatni. Ma estve
 felé, vissza tértek *Bétsbe* a' Felsegek.

Az Ország Gyűlésének mikorra lehet vége,
 már ismét bizonytalan: mert a' mint Personális
 Ő Kegy. jelentette a' 2-dik Táblának, Gr. *Eszter-
 házy* Ferentz immár le indul a' békeféléget tár-
 gyazó tanátskozásra *Szisztovba*; de harmad nap
 múlva bizonyossan el fog ide érkezni azon kíván-
 sága az Udvarnak, hogy 3 Magnásokat, 's ugyan
 annyi Nemeseket küldjön fel *Bétsbe* az Ország
 Gyűlése, kik a' Minisztériummal együtt értekez-
 zenek felöle, hogy ha jó móddal meg nem ké-
 szülhetne a' békefélég, mi formán, 's mitsoda se-
 gítségék által lehellen tovább hadat folytatni. —
 Ezt, azért adta Personális Ő Kegy. ge előre tud-
 tára a' 2-dik Táblának, hogy gondolkozna addig
 is, a' maga kabaléből fel küldendő 3 Személyek-
 ről. Az Udvar ugyan szeretné, ha ezen 3 Sze-
 mélyek: magá a' Personális, *Almásy Pál*, és *Ba-
 logh Péter* Orak lennének; egyébaránt magok-
 tól függeszti fel a' Státusoktól a' választást. A'
 Magnások közzül küldendő Hármak' egyikének
 az Ország Biráját kívánná, a' mint értettem, az
 Udvar.

Nógrád Vármegyéből irják, hogy ott a' szé-
 nának öle 100; a' szalmáé pedig 30 forint. A'
 búzának kilája 5; — a' zabé pedig 2
 forint. — Minthogy a' Szegénység harmadába,
 sőt feléért sem telettheti a' marháját; 's el sem
 adhatja: tehát mit van mit tenni egyebet, hanem
 hogy le vágja, 's a' húsát füstre rakja. A' lo-
 vával ezt nem teheti; azért is ki nyitja neki az
 istállót, tsapja a' lóval virágzó rétekre: tsak

L 2

hogy

hogy tulajdon szemeivel ne kényteleníttessék annak vesztét látni.

Debretzen, Jan. 22-dikén. „Olly sáros tél vásárunk vala, a' mellyhez hasonlóra senki sem emlékezik, a' mostan élő emberek közzül. Innen lett, hogy mind az árulók, mind a' vevők tsak felénnyin vóltak, mint máskor. — Másod napján a' vásárnak, úgymint 18-dikon virradóra következő szomorú dolog történt: Két *Abalúdvármegyei*, nevezetessen *Metzenseifről* való vassal kereskedő Németek, el adván a' vásárnak első napján minden vasokat, estvére bé mentek a' házi Gazdához vatsorálni; a' vatsora után pedig le indútlak, a' ház alatt lévő pintze forma bóltba feküdni, egy tál pár tüzet is vivén magokkal, 's hogy annál melegebb lehessen a' bóltjok, mind az ajtót, mind az ablakokat erőssen bé dugdosták. Ezzel, pipára gyújtván, le feküdtek. De nem gondolták meg bóldogtalanok, minő gyászos éjszakát fogtak magoknak szerezni: mert más nap reggeli 8 óraker, mind ketten el nyúlva találattak. Az egyik, ki valami 18 vagy 19 elztendős Ifjú vólt, 's az Annyának egyetlen eggye, már egészen meg vólt akkor hülve 's merevedve, a' nyelve pedig öszve rágva; azért is e' körül semmi haszna sem lett az élesztő eszközknek; a' másokban ellenben, ki 38 elztendős ember, feleséges, és 4 gyermekek' atya, vettek még észre az Orvos - Doktorok, 's Borbélyok némelly elevenséget; azért is nem nyugodtak mind addig, míg ér - vágás, dörgölés, és levegő - égnek fúvó által való béléje botsátása által, azt egészen életre nem hozták. Tellyes reménység vagyon, meg gyógyulása felől: mert már elzik, iszik, 's okossán befzell is. “

Szikszó, Jan. 25-dikén. „Farsangi Ujság. — Meg kéret egy szegény Legény, hozzája hasonló lorszú Leánykát a' napokban. A' jegy-pézt mind öszve egy poltúrából (poltúra, a' *Debretzeni*

Ko.

Kofák' *dialectusa* (beszédjek módja) fzerént pára) állott; de tsak hamar dohánybéli szüksége esvén a' Legénynek, vissza kéri a' póltrát is a' Mátkájától, 's dohányt vesz rajta. Itt már azt gondolhatná valaki, hogy a' jegy-pénznek vissza kérésével, talám az egész egyeffég' kötele fel bomlott közöttök; de koránt sem. Már együtt is élnek; és hogy? azt a' jó Isten tudja, a' ki még a' leg kisebb férgetskéknek is gondját viseli! — Városunk' határát mossa a' *Hernád* vizének testvér huga, a' *Bársonyos*. Ez, egy halakkal bővelkedő folyó viz. A' *Szikszaiak*, gyakran halásznak benne. A' napokban is ki lévén e' végett néhányan, egy a' többi közzül hátra maradt, és a' vízben butykászott. Tsak hamar egy két fülű nagy fazékra akad, melyet is kintsel telylyesnek vélvén, társainak reája való kiabállásokra még tsak nem is mozdult; hanem gubájával a' lelt kintset takargatván, úgy tettette magát, mint ha tövis ment volna a' lábába, 's helyéből nem mozdulhatna. Mikor már látta, hogy halász társai töle távul vagynak, akkor fel kél; a' fazekat, mellynek száját sár fedte vala, meg üti a' fejszéjével: hát nem kints, hanem hamu hüllá ki belöle. Ezen el katzagta magát, 's pajtásai után sietett. — Illy hamvas fazekakat gyakran találunk az ide valók, és úgy vélekednek, hogy azokban meg égetett emberek' hamva fogott lenni.“

Temesvár, Jan. 18. dikán. „Tegnap érkezett ide, egy rendkívülvaló Török Kurir *Konstantzinpolyból*. *Lengyel*, a' mint láttzik; vagy némelyeknek vélekedések fzerént, *Oldh* Bojár — 's ki se szállott a' kotsijából, hanem ment mindjárt tovább. A' tanátskozás' helyén *Szisztóvon* keresztül vette vólt útját, holott a' Ts. 's Kir. tellyes hatalmú Minisztertől, B. *Herberttől*, egy nyílt-írást kapott, mellyben 100 arany büntetés van ki téve az olyan posta-hivataloknak, mellyek 5 minután fely-

fellyül fogták várakoztatni ezen Kurirt. — Illy nagy siettségének bizonyos okául azt tartják, hogy a' *Berlinbe* szándékozott Török Követet akarná még útjában útól érni, 's vissza hívni. — Mi, az említett oknak bizonyos vóltát, tellyefféggel meg nem határozzuk.

Különös dolog, a' mit *Austriai Dalmáziából* irtak Jan. 22 dikén, hogy tudniillik kevéssel az előtt egy *Haber-Basa* küldetett volna *Konstantz-nápolyból* Török *Horvát Országba*, ki arra az esetre akarta előre el készítgetni ezen Tartománynak Lakosait a' Török Tsáfzár' hagyomásából, ha hogy, a' Török Birodalom' forsa úgy hozván magával, *Austriához* kellene kaptoltatni Török *Horvát Ország*nak. De alig kezdhetett szegény, követségének folytatásába, hogy az ötet hallani nem akaró Horvátoktól tömlöztbe vettetett, 's tsak hamar feje nélkül maradt. — A' szomszéd Török Tartományoknak, fegyver-nyugvások vagy on ugyan kívülről, az *Austriaiakkal*; de magekban belől, gyakran esnek véres tsatázások, a' *Portához*, és az *Austriai Birodalomhoz* szító felek között.

Foksdn, Jan. 11-dikén. „A' hozzánk érkezett tudósítások szerént, *Galátznál* van már az *Ismailon* diadalmaskodott *Orosz Seregbéli Gyalog*ságnak, *Kozákoknak*, 's *Szabadakarató*aknak nagy része, a' hajós *Seregetskével* együtt; *Gen. Suvarov* pedig el is ment már *Galátzból*, a' *Munimeni* táborba; 's meg tette a' rendeléseket, hogy a' *Kozákok*, és *Szabadakarató*ak mindjárt első parantsolatra induljanak *Brajla* ellen; a' több *Seregek* is készen tartásák magokat, hogy akár-melly szempillantásban vejéndik a' parantsolatot, leg ottan nyomúlhassanak amazok után. Holnap utánra mondják, hogy kezdődne az indulás. — Az ide naponként érkező *Orosz Katonák*, és *Markotányosok*, mind meg annyi bizonyosságai, az

If.

Ismailban nyertt préda' fok 's gazdag vóltának. Mindenféle tsak a' fok török fegyverrel, ládák-
kal, edényekkel, 's szebbnél szebb selyem mate-
riákból készült török affzonyi öltözetekkel rakott
szekereket lát itt az ember. Azon tsudálkozunk,
hogy ámbár tudokra vagyon is az ide való Kal-
mároknek, melly nagy bőviben legyenek az *Oro-
szok* az efféle prédáknak: még is azokat alkalmas
jó árron meg veszik tőlök. "

Német Birodalom.

Említettük vólt közelébbi Levelünkben, hogy
F. M. L. *Kheul* közönségessé tétette *Lüttichben*,
azon feleletét *Bender* Fő Vezérnek, mellyben ez
nyilván bizonyítja, hogy *Dohm* Urnak, (a' *Oli-
viai* (*Cleve*) *Prusszus* Ministernek) semmi Levelét
nem vette 's a' t. Hirével esvén ezen közönségessé
tétel a' *Lüttichi* *Prusszus* Ministernek, *B. Senft-
nek*, következő értelmű irását botsátotta 16.
dikon *Kheul* F. M. L. hoz:

„Eppen most hallom, hogy egy irás van kiszegezve
közöns. helyekre, melly *Bender* Fővezér Uról Izár-
mazottnak van elő adva, 's azt tartja, hogy *Dohm*
Urnak ezen Generálishoz botsátott irása, tsupa
költemény legyen. Hallom egyfzersmind, hogy
ezt a' fel szegzett Irást, *Austriai* Katonák strázsál-
lyák. Ez, énnékem olly hihetetlennek tettett,
hogy tüstént végire járattam a' dolognak hite-
lessen, 's akartam azon szemtelen irást haladék
nélkül közleni Excell. iáddal; minthogy arról
Excell. iád bizonynyal semmit sem fogott tudni,
és Exc. ádtól semmi nem eredhet olyan, a' mi
ellenkezik a' betsülettel, igazsággal, 's a' Nem-
zetek Törvényével; és a' minek tsalhatatlanúl
kedvetlen következései lennének. Kérem Exc. dat,
hogy ezen fel szegzett Irást mindjárt vetesse le,
's ezen szemtelen, és az én betsuletemet sértő
írásnak szerzőit kerestesse ki.“ — Ezen írásra
nem

nem felelt F. M. L. *Kheul* Úr: minekokaért más nap, az az 17-ken, újra más Levelet vett B. *Senfft*-től, mellynek e' vólt a' foglalatja: „Nállam vólt *Aspre* Májor Úr, 's értésemre adta, hogy Excel. ad maga szegezettette légyen fel azt az Irást, melly eránt panaszolkodtam vólt Excel. ádnak. Altal láthatja Excel. iád ezen ide zártt párjából *Bender* Fővezérhez irott Levelemnek, azon érzékenységeket, mellyeket önt belém az efféle velem való bánás. Nem hittem vólua, hogy eggy *Austriai* Generál olly alatsynyságra vetemedhetne, hogy egy hamis Irást szegeztesen fel közönségesen; mert minekutánna én közlöttem vólua, mint Minister, Excell. iáddal a' *Dohm* Úr' irásának párját: többé annak valósága eránt nem lehetett vólua semmi kétsége Excell. iádnak.“ — Erre a' Levélre sem nyert választ B. *Senfft*; hanem a' helyett következő felelettel tért vissza az Inassa, hogy t. i. ő Exc. B. *Kheul*, Inással nem beszéllene. Ezen izenetnek vételével, így irt már most harmadszor B. *Senfft*, Gen. *Kheul*hoz:

„Mivel én minden lehető eszközöket meg akarok a' végett próbálni, hogy Excell. iádtól maga ki nyilatkoztatását nyerhessem, és mivel Exc. ád' Adjutántja azt mondta az én Inasomnak, hogy Exc. ád Inással nem beszéllene: tehát ime küldöm most a' Titoknokomat, ki ezen irást kezébe adja Exc. ádnak, 's kérje, hogy irjon néhány szókból álló feleletet. Nem keltem én ki azon gyalázatos dologra is, t. i. a' tudva lévő irás' fel szegzésre; most sem változtattam én az akkori tsendes magam véselésemet, a' midön nevelni tettzik inkább Exc. ádnak a' bántások számát az elégtétel helyett; mindazáltal illy szelidségem mellett sem aláztam vólua már meg magamat annyira, hogy még egyszer irjak Excell. iádnak: hanemha ezt az én Királyom' tziemerének, 's az én személliyemnek bátorsága kíváná. Úgy értem, hogy az Exc. ád' parantsolatjára ki szegzett tsalárd-

lárdság (*l'imposture*) fel zendítette a' Népet ellenem, 's hogy Ellen-jelentést kíván tőlem; mellyet én, ő Exc. *Bender* Fővezér Úr eránt való tiszteltből nem akarok adni, úgymint a' ki eleibe terjesztettem a' dolgot, 's kinek okosságától, és esmeretes igazság' szeretésétől, haladást nem szenvedő elégtételt várok. — Ha *Bender* Fővezér, irta Excel. ádnak, hogy hamisnak hirdettesse ki azt az Írást, a' mellyet ő nem vett: bizonynyal nem gondolta, hogy egy Generális, kire 5000 emberből álló Sereg vagy on bizva, egy ministeri jelentésnek ellenére egy történetből való parantsolatot végre fogna hajtani. Kérem azért Exc. ádat, hogy az én szállásom tájára strázsát állíttasson; külömben kéntelen leszek, még minekelőtte bé fetétednék, valamit adatni ki nyomtatásban, melly által bátorságomat eszközölhessem. — Ezt a' Levelet fel sem nyitotta Gen. *Kheul*, hanem a' maga épségében vissza küldötte, 's meg mondta a' Titoknoknak, hogy ő semmi Levelet többé el nem vesz; hanem *Senfft* Úr, *Bender* Fővezérnek jelentse, ha mi jelenteni valója van. — 18-dikon azonban, ugyan tsak botsátotta maga is, következő értelmű írását B. *Senfft*-hez: „Sietve küldöm az Úrnak ezen ide foglalt Levelet, 's kérem az Urat, hogy azt, oda, a' hová szükséges, tovább útasítsa. Mihelyt el fogok olvasni minden Leveleket, mellyek azzal jöttek vólt: szerentsém lessz, az Úr' tegnapi Levelére felelni.“ — *Senfft* Úr, azt válaszolta Gen. *Kheul*nak, hogy Levelét fel nyitatlan küldte volna vissza: a' mint ő Exc. jának tettett vólt t. i. tegnap tselekedni; ha úgy nem vélekedett volna, hogy talám *Bender* Fővezérnek, *Dohm* Urhoz szóló valamelly írása fogott abban lenni. — Gen. *Kheul*, így irt másod izben *Senfft* Urhoz: „Az ide foglalt Levélből ki tettzik, hogy *Bender* Fővezér, 16-dikon meg kapta végre *Dohm* Úrnak eredeti írását, mellynek nyomtatott párját más

2 napokkal vette vólt az előtt. Az ellenkező értelmek, 's az azoktól származott közönséggé tételek mind annak a' meg foghatatlan nagy sietségnek szüleményei vóltak, mellyel ezen irás két napokkal nyomtattatott ki előbb, mintsem a' maga meg határozott helyére érhetett volna. Ha az Úr jónak itéli, a' Közönségnek erről való útatisítása végezt, ezen Leveleknek, 's a melléjek foglalt párbéli Irásnak közönséggé tételeket: azt én egészen az Úrtól függettem fel. — *Senfft* Úrnak e' vólt a' felelete: „Mind az Exc. áddal tartott beszélgetéséből, mind azon miniseri Leveleimből, mellyeket 14 's 15-diken botsátottam Exc. ádhoz, a' midön meg küldöttem Exc. dnak párban, *Dohm* Úrnak *Bender* Fővezér Úrhoz szolló Levelét, által lehetett azt látni, hogy ezen Generál vette, vagy fogja venni az említett Irást; és hogy az nem költemény vólna. Az illetlen közönséggé tételeket tehát azon meg hives 's betsület hibázásának lehet tulajdonítani, melly meg hivessele 's betsülettel ő *Prussziai* Felsége' Ministerének tartozik Exc. ád; 's ezen közönséggé tételek pedig kitsinbe, hogy tűzbe nem hozták ellenem a' Népet, 's mind bátorságomat, mind betsületemet kotzkára nem vetették. — A' mit meg foghatatlan nagy sietségnek tettik nevezni Exc. dnak, a' *Dohm* Úr' Irásának közönséggé tételére nézve: az, nem egyéb vólt, hanem az én Uramnak a' Királynak méltóságáért való buzgólkodásom, 's a' *Lüttichi* Nép' sorsának érzése, mellyel el akarják hitetni, hogy mellöle *Prusszia* el állott: erről, bizonyságok yagynak kezemnél. Ezen környülállásokban, 's a' midön haladék nélkül kezdendök valának már a' Tsáfz. Komilzfzionak munkálódásai (t. i. a' pártütés által bontott rendnek vissza állítása) itéllye meg akarki, a' ki részre hajlás nélkül tud itélni, ha vallyon halaszthattam e' én ezen közönséggé tételt, mellyről előre tudósítottam vólt Exc. ádat. En, azt gon-

gondoltam volna, hogy meg bántom vele Exc. dat, ha tsak ezembe találna is ötleni, hogy egy Kurirnak el késődése, a' ki mihelyt egyízer el indúlt, nints többé a' Küldönek hatalmában, Exc. ádat olly meg foghatatlan dolgok' el követésére vihetné.

Folytatása következik.

Angli a.

Az Affzonyi Nemnek feslett életet élő része felesebb számmal vagyon *Londonban*, ötven ezernél; ez az oka kétség kívül, hogy akármely álnokságokra is kész olztán vetemedni, tsak hogy pénzre tehessen szert; mint ezt az itt következő történet bizonyítja, melly történetből egyszersmind az is ki tettzik, hogy valamint személy válogatás nélkül elő vesz akárki Fiát az Igazság *Angliában*: úgy más részről napfényre hozza minden hamis vád ellen az ártatlanságot: Az el múlt hónapnak közepe táján, játék néző helybe megy egy *Dungarvon* nevezetű *Irlandiai (Hiberniai) Lord*. A' játék alatt szóba ered egy fejer személlyel, 's meg igéri néki, hogy a' Teátromból haza fogja kotsin vinni. Meg is tartotta igéretét; hanem a' menetel közben egészen meg úndorodott tőle: minekokáért oda érvén annak lakása ajtajához, nem akart a' kotsiból ki szállani; ugyan tsak egy *Ginét (Guinée)* nyújtott néki ajándékba: de a' mellyet ez el nem vett, mivelhogy többre lett volna vágyódása. Midön femmiképpen nem boldogulhatott az Affzony a' Lordal, éjjeli vigyázót kiáltott, 's míg az elő jött volna, galléránál fogva tartotta a' Lordot; a' midön pedig el érkezett, által adta néki mint olly tolvajt, ki a' kotsin lett egyútt jövelelek közben harmadfél *Ginét* lopott volna ki az ő zsebjéből. A' Lord, törvényi vizsgálás alá vettetett, melly sok órákig tartott. Az alatt gyakorta ellene mondott magának a' vádoló személy. Végre ártatlannak íteltetett minden

be-

betsülettel a' Lord. A' vizgálásnak végződésével, meg tépte volna a' fel zúdult nép, vakmerő gonofzságaért a' vádoló álnok Affzont: hanemha az, egy hátúlsó ajtón ki lopódott, fogadott kocsira ült, 's hirtelen el illantott volna.

Lengyel Ország.

Jan. 10 dikei Ülésében, a' külső dolgokkal bánó Deputátziót bocsátotta maga eleibe az Ország Gyűlése, 's bé záratván az ajtókat, úgy halgatta végig annak elő adását 1. a' *Portával* köteendő szövetségnek mi formán való létéről; 2. a' *Prussziai* Udvarnak egy Irásáról, mellyet közelébb bocsátott a' *Lengyel* Köz. Társasághoz, a' kereskedés dolgában. Fel olvastatott az eránt való ítélete is az említett Deputátciónak, mit kellene felelni a' *Konstantzindpolyi* *Lengyel* Követnek; melly köz akarattal helyben hagyatott, 's abban állott, hogy frigyet, az az, egymás védelmezését tárgyazó szövetséget kötne a' Követ a' *Portával*, még pedig úgy, hogy attól a' kereskedést tárgyazót külön ne szakassza, 's azzal a' feltétellel, hogy *Lengyel Ország* azon erőhöz szabott mértékben legyen köteles a' *Portát*, valamelly meg támadó Ellenség ellen segíteni, a' minéművel *Prussia* fogta eleve gyámolítani a' *Portát*. — Ezen kívül parantsolatot vett, hogy abba a' békeslégről való tanátskozásba menjen, a' hol *Lengyel Ország* haszna fogta kívánni az ő jelenlétét. Továbbá, hogy egy bizonyos Ministernek közbejövetele nélkül folytassa az elibe adott dolgokat *Konstantzinápolyban*, a' melly Minister t. i. akadémályokat formált, a' fekete tengeren való kereskedésekre nézvé a' *Lengyeleknek*. — El olvastatott ezen Ülésben, a' *Saxoniai* Vál. Hertzegnek, a' Köz. Társaság' *Dresdai* Tisztviselőjéhez utasított Irása is, mellyben köszöni a' Vál. Hertzeg, hogy a' *Lengyel* Nemzet másod ízben is kívánta őtet maga Királyának. Úgy volt alkalmaztatva

a' Vál. Hertzeg' Levele, hogy abban gyönyörködhetek ugyan a' *Lengyelek*; de meg nyugtatásokra ugyan csak nem szolgálhatott; mert az ajánlásnak bizonyos feltételei vagynak.

A' következő nap, úgy mint 11-diki Ülésben az eránt lett végzés, hogy egy Törvénykönyvnek készítésére, 's egy új Törvénykezés módjának feltételére Deputátusok válasszassanak; úgy nemkülömben, hogy a' hadi dolgokra — közönséges jövedelemre — nemzeti gyermek nevelésre, és tartománybéli belső bátorságra (politájra) ügyelő Dikastériomok is meg vizsgálattassanak.

Török Birodalom.

Egy *Konstantinápolyi* Levélből, mely kök Nov. 22-dikén, azt olvassuk, hogy a' *Porta* kevés napok alatt feles tudósításokat vett a' Nagyvezértől; mellyek igen titokban tartattak ugyan: mindazáltal olly mozgolódásokat okoztak, mellyekből könnyen sajdíthatták, hogy nagyon rossz híreknek kell azoknak lenni. És mivelhogy egyátallában szükséges volt, a' további veszélynek meg előzéséről való gondoskodás, 's az e' végre haladék nélkül kívántató rendeléseknek meg tétele: semmiképpen nem lehetett eleit venni, hogy közönséggé ne lett legyen *Új-Kiliának* elvelzése, 's az *Orosz* hajós Seregetskének a' *Duna*' torkolatjaiba lett bé érkezése. Mivel ezen körülállásoknak bajos és nehéz voltokat jól látta a' Nagy Ur, 's azonban azt is hallotta, hogy az *Orosz* fő hajós Sereg a' tengeren vagon: gyakor izben Divánt gyűjtetett, mellyben végre meg állítatott, hogy hajós Sereget kelletik, minden késedelem nélkül küldeni a' tengerre. Ezen végzéshez képest, az *Arsenálba* (abba a' helybe, mellyben a' hadi hajók tartatnak) ment a' *Kapután Basa*, ölzve hivatott minden Kapitányokat, 's közölte velek a' *Diván* határozását; de ezek kereken meg men-

dot.

dották, hogy ő nékik tellyes lehetetlenség volna tengerre szállani: minthogy mindennek hijjával vagynak. A' *Kapután Basa* vissza tért a' *Divánba*, 's elő adta, hányadán van a' dolog; egyfzersmind azt javasolta, hogy jó volna, azon *Algiri* hajókat küldeni el, mellyeknek segítségék által győzetett meg az *Archipelaguson* az *Orosz* hajós Sereg, 's a' mellyek még a' *Konstantzinpolyi* Tsatornában vólnának. De nem bódogúlhatott az *Algiriakkal* is a' *Diván*, úgymint a' kik azzal mentették magokat, hogy ők egésszen járatlanok vólnának a' fekete tengeren: reménylette azonban, hogy ajándékkal még is tsak meg veheti talám a' sziveket.

Azon Foglyokat, kik az *Archipelaguson* elnyertt *Orosz* hajókon találtattak, mind egylábig ki végeztette *Konstantzinpolyban* a' *Szultán*, azért, mert azok mind az ő tulajdon alattvalói közzül mentek vólt által *Orosz* szolgálatba.

A' *Porta*, meg kérte vólt darab idővel Nov. 22-dike előtt a' *Velentzei* Köz. Társaságot, hogy engedne által néki pénzért 3 hadi hajókat; de semmi válaft sem kapott vólt még, az említett napig.

Bátor, és érzékeny szív' példája.

Történt az el múlt Jan. 16-dikán *Lüttichben*, hogy egy 4 lovas kotsi belé fordúlt a' *Mosa* (*Maas*) vizébe, melly nagyon meg áradt vólt. *Bollisné* nevezetű *Asszony*ságnak 5 *Gyermekei* vóltak, a' *Gondviselő*néjekkel együtt a' kotsiban, kik mindnyájan a' vízbe vesztek volna; hanemha egy nemes szívű *Szabadítót* támasztott volna az *Isteni Gondviselés*, ki utánnok ugorván, mindnyájokat szerentséssen ki mentette a' halál' torkából. Ez, a' *zöld Loudon* *Regementjének* egy *Scotti* nevezetű *Altisztje* vólt. — Az úgy nevezett *Vetélkedésnek* *Társasága* fel tette, hogy ezen példás remekjét a' munkás emberi szeretnek örökösíteni fogja.

Angliá.

Angliában különös Társaság vagyon, Ember-Baráti Társaság nevezet alatt, melly a' halál' révén járó szerentsétleneknek újj életre való hozattatásokat eszközli; 's ekképpen a' pénzt életté tudja változtatni. Midőn 1788-ban Apr. elsőjén tartotta volna ezen Társaság, a' maga esztendőnként elől forduló Innepét, 43 Személlyek voltak jelen, kik hogy rész szerént viz, rész szerént füst 's gőz által életeket nem vesztették, köszönhették ezen nagy lelkű Társaságnak. 27 Gyermekek voltak közöttök. Ebéd után kétszer mentek körös körül az inneplő palotában, fel szóval áldván a' magok Jóltévöiket; melly alkalmatossággal könnyben lábadtak minden szemek. Ezen protzellziót, alamisna szedés követte, melly szaporábbra ment 500 font Sterlingnél. Egész éjjelig maradt együtt, nagy vigadozások között a' Társaság.

* * * * *

Az előbbeni Darab 139 lapjának 6-dik sorából ki kell maradni ezen szóknak: *m á s o d izben*. Mert a' Sept. 5-dikén fel küldött Hit Levél (Diploma) formája, igaz hogy *másod izbéli* volt: de az először ki dolgozott Hit Levél formája nem küldetett volt fel ide.

A' 140-dik lapon ki tett első Tzikkelynek bővebb, s' eggy ki fejezésre nézve helyesebb előadását találják Erd. Olv. ezen következő sorokban:

A' *Hajdú-Városok* erántt, a' végre fel tett kívánságokat a' Státusoknak és Rendeknek, hogy régi szabadságaikban és jussaikban örökössen meg hagyattassanak, most sem ellenzi Ő Felseége; úgy mindazonáltal, hogy a' melly just a' Kir. Fiskus az 1715-dikbéli 95-dik tzikkely szerént fenn tartott, annak törvényes úton való meg határozását ezután is keresesse. Nem külömben a' melly rajtok

tok lévő kötelezések törvényesek, azok a' magok valóságokban meg maradjanak. A' mennyi-ben pedig magokat izer felett meg terheletteknek lenni gondolják, ennek orvoslását az Ország Gyűlésén kereshessék.

Egy véletlen eset okozta, hogy a' múlt Postán el nem küldődhetett a' le irtt Vadászati Rajzolatja; Most tehát ide zártuk; a' jövő Postán két szép Magyar Tántz nótával fogunk kedveskedni a' Farsangra.

Januáriusban küldöttünk vólt már egy más Rajzolatot, következő alól-irással: *Igy jelennek meg a' Zászlóallyak Budán, a' Magyar Korona Országára.* 1790.

Pest Vármegye, közönséges Gyűlések' tartásához fogott, ezen hónapnak 3-dikán. Első Ülésében is, mindjárt némelly kebelebeli nyomorult helységeknek fel segélléséről gondolkozott; úgy mint a' mellyek oíly inségre jutottanak, hogy sás- és gyékény-tövekből kéntelenítettnek magoknak lisztet készíteni. El végeztetett tehát, hogy néhány száz mérő gabona szállíttassék azoknak számokra; és hogy a' dolgot izerére kell kötni a' Kir. Helytartó Tanátsnak is. Ezen alkalmatossággal példás ajánlást tett a' H. Grassalkovits' Józágainak Arendátora, Tanátsos Gludovátz Úr, hogy t. i. többet ezer köből buzánál, felényi áron, mint most kél, kész legyen kiosztani, és tsak a' jövő Sept. végére kívánja a' buza' árának le tételét. — Bártsak sok Követői találatnának, ezen könyörölni tudó Úrnak!

Költ Bétsben, Febr. 8-dik napján 1791.
